

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Ярослава Мудрого
Кафедра адміністративного права
Кафедра екологічного права
Кафедра земельного та аграрного права**

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЮРИСДИКЦІЇ У ЗЕМЕЛЬНИХ СПОРАХ

***Збірник тез наукових доповідей учасників
Всеукраїнського круглого столу, присвяченого пам'яті
доктора юридичних наук, професора, академіка НАПрН України
Юрія Прокоповича Битяка
(м. Харків, 28 березня 2025 р.)***

Електронне наукове видання

**Харків
2025**

УДК 349.41(082)
А43

*Рекомендовано
до поширення через мережу Інтернет
кафедрою земельного та аграрного права
Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого
(протокол № 10 від 28.02.2025 р.)*

Р е д а к ц і й н а к о л е г і я

*Д. В. Лученко – д-р юрид. наук, проф.;
Т. В. Курман – д-р юрид. наук, проф.*

Актуальні питання юрисдикції у земельних спорах : збірник тез
А43 наукових доповідей учасників Всеукраїнського круглого столу,
присвяченого пам'яті доктора юридичних наук, професора,
академіка НАПрН України Юрія Прокоповича Битяка (м. Харків,
28 березня 2025 р.) / за заг. ред. Д. В. Лученка, Т. В. Курман. –
Харків : Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2025. – 258 с. –
Електронне наукове видання. –
<https://nauka.nlu.edu.ua/nauka/vnd/zbirnyky-naukovyh-konferenczij/>
ISBN 978-617-8198-14-5

Збірник містить тези наукових доповідей учасників Всеукраїнського круглого столу, присвяченого пам'яті доктора юридичних наук, професора, академіка НАПрН України Юрія Прокоповича Битяка, що відбувся 28 березня 2025 р. на базі Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого.

Збірку розраховано на широке коло читачів, зокрема, на науковців, викладачів, аспірантів, студентів вищих юридичних навчальних закладів, суддів, адвокатів, фахівців у галузі права та всіх, хто інтересується питаннями юрисдикції у земельних спорах..

*Видається мовою оригіналу в авторській редакції.
Відповідальність за зміст наукової праці несе її автор.*

УДК 349.41(082)
ISBN 978-617-8198-14-5 © Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого, 2025

ЗМІСТ

ВІТАЛЬНЕ СЛОВО	8
----------------------	---

ДОПОВІДІ УЧАСНИКІВ КРУГЛОГО СТОЛУ

Бакай Ю. Ю.

Деякі аспекти вирішення земельних спорів	10
--	----

Батигіна О. М.

Захист земельних прав суб'єктів агробізнесу в адміністративному порядку через звернення до колегії з розгляду скарг у сфері державної реєстрації	13
--	----

Біла А. В.

Захист прав особи у земельних спорах: адвокатська стратегія та судова практика	16
--	----

Бойко І. В.

Вплив закону України «Про адміністративну процедуру» на сферу земельних відносин	20
--	----

Бредіхіна В. Л.

Деякі питання захисту екологічних інтересів при вирішенні справ у спорах, що виникають із земельних відносин	24
--	----

Внукова Н. М.

Оцінка пошукової активності в Google теми земельних спорів у контексті екологічного права	30
---	----

Гаращук В. М.

До проблеми визначення адміністративної юрисдикції в земельній сфері.....	33
---	----

Гордєєв В. І.

Окремі питання судової юрисдикції при розгляді земельних спорів	37
---	----

Данілік Д. М.

Щодо захисту прав суб'єктів земельно-надрових відносин	41
--	----

Єрмоленко В. М.

Первісна роль земельного права у визначенні юрисдикційних повноважень щодо вирішення земельних спорів	43
---	----

Заєць О. І.

Форми захисту земельних прав: теоретичні аспекти та законодавчі новації	47
---	----

Зінченко Я. С.

Публічний інтерес як ключовий критерій юрисдикції земельних спорів	51
--	----

Ігнатченко І. Г.

Земельні справи і земельні спори в аспекті розгляду та оскарження	54
---	----

Список використаних джерел

1. Земельний кодекс України від 25.10.2001 № 2768-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14/conv#n1574> (дата звернення: 27.03.2025).
2. Демчук А.М., Ленгер Я. І. Адміністративна та кримінальна відповідальність за екологічні правопорушення у сфері земельних відносин. *Нове українське право*. 2024. Вип. 5. С. 60-65.
3. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25.06.1991 № 1264-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12/conv#n517> (дата звернення: 27. 03. 2025).
4. Про практику застосування судами земельного законодавства при розгляді цивільних справ: постанова Пленуму Верховного Суду України від 16.04.2004 N 7. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/va007700-04#Text> (дата звернення: 27.03.2025).
5. Шульга М.В., Ігнатенко І.В., Федчишин Д.В. Законодавчі новели щодо вирішення земельних спорів. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2022. Вип. 1 (42). С. 75 – 81. С. 76.
6. Про деякі питання практики розгляду справ у спорах, що виникають із земельних відносин: Постанова Пленуму Вищого господарського Суду України від 17.05.2011 № 6. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0006600-11#Text> (дата звернення: 27.03.2025).
7. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#n143> (дата звернення: 27.03.2025).
8. Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із застосуванням законодавства про охорону навколишнього природного середовища: роз'яснення Вищого арбітражного суду України від 27.06.2001 № 02-5/744. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v_744800-01#Text (дата звернення: 27.03.2025).
9. Про затвердження Класифікації обмежень у використанні земель, що можуть встановлюватися комплексним планом просторового розвитку території територіальної громади, генеральним планом населеного пункту, детальним планом території: постанова Кабінету Міністрів України від 2 червня 2021 р. № 654. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/654-2021-%D0%BF#Text> (дата звернення: 27.03.2025).

Внукова Наталія Миколаївна

провідний науковий співробітник

НДІ правового забезпечення інноваційного розвитку

НАПрН України,

професор ХНЕУ ім. Семе́на Кузне́ця

ОЦІНКА ПОШУКОВОЇ АКТИВНОСТІ В GOOGLE ТЕМИ ЗЕМЕЛЬНИХ СПОРІВ У КОНТЕКСТІ ЕКОЛОГІЧНОГО ПРАВА

Актуальність. Тема земельних спорів є актуальною, вона визначає базові основи формування аграрного капіталу. В останній час збільшилась увага до екологічних ризиків і екологічного права щодо земельних відносин. Актуальним є дослідження пошукової активності зацікавленості темою земельних спорів в цілому і в контексті екологічного права.

Мета – оцінити пошукову активність користувачів теми земельних спорів у контексті екологічного права з використанням пошукового ресурсу Google Trends.

Виклад основної частини. Науковий і інформаційний досвід результатів оцінки рівня пошукової активності з використанням інструментів Google Trends має позитивні результати, зокрема, щодо дослідження інновацій [1], інноваційного процесу [1], тому запропоновано використати його для досягнення мети пошуку щодо теми земельних спорів в контексті екологічного права.

Період воєнного стану може асиметрично впливати на зміни у пошуковій активності користувачів Google на певні теми, зокрема, у галузі права, тому вибрано період дослідження останні 5 років, включаючи і період воєнного стану. Он-лайн пошуковий сервіс Google Trends [3] є універсальним інформаційним інструментом, який дозволяє одержати результати у встановлені в системі часові періоди по різних регіонах світу. Особливістю інформаційного сервісу є надання кількісних та якісних показників пошукового запиту до загальної суми запитів у Google за 100 бальною шкалою, що створює можливість для аналітика визначити актуальність та тренди у напрямках пошуку.

У табл.1 наведено результати пошукового запиту українською в Google Trends тем, пов'язаних із земельними спорами і екологічним правом в обраний часовий період 5 років в Україні (на 25 березня 2025 року).

Таблиця 1

Оцінка пошукової активності тем земельних спорів та екологічного права в Україні за останні 5 років (на 25 березня 2025 року)

Ознака зацікавленості темою	Україна
Земельні спори	Рівень пошуку статистично значимий, пік запитів припав на 3-9 жовтня 2021 року, пошукова активність дуже низька, виділено 4 регіони-лідери: Рівненська область (100), Львівська (100), Івано-Франківська (80), Хмельницька (80).

Екологічне право	Рівень пошуку статистично значимий, волатільний, піки запитів припадають на різні дати протягом всіх п'яти років, 2024 року припав на 24 вересня. Виділено 4 регіони-лідери: Івано-Франківська (100), Рівненська (80). Чернігівська область (80), Львівська (80).
------------------	---

Джерело: складено автором

Як видно з табл.1, відзначається високий рівень співпадіння регіонів-лідерів щодо тем земельних спорів і екологічного права, що потребує надалі додаткового дослідження. На рис.1 подано регіональний розподіл пошукових запитів теми земельних спорів.

Популярність за субрегіонами ?

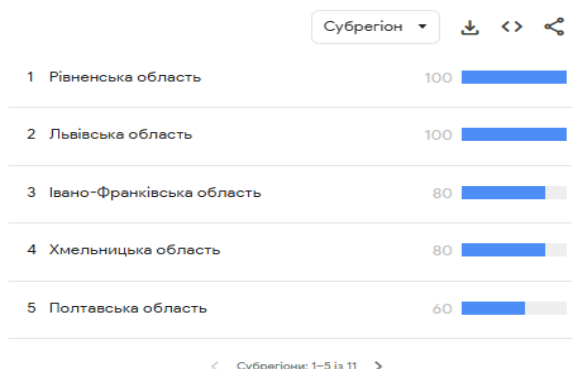
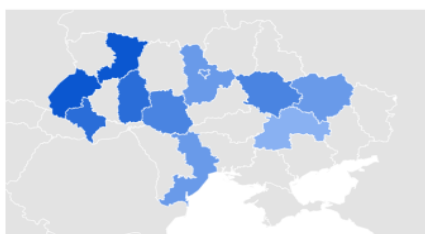

Рис.1.Регіональний розподіл пошукових запитів теми земельних спорів в Україні за останні 5 років (на 25 березня 2025 року)

Джерело: складено автором

Як видно рис. 1, до теми земельних спорів статистично значимо звертаються користувачі не всіх регіонів України. Більша концентрація пошукових запитів в Google припадає на західні області. Серед виділених регіонів визначена і Харківська область (60 балів за 100 бальною шкалою).

Якщо порівняти рівень пошукової активності двома темами, то співвідношення зацікавленості темами за 100 бальною шкалою у порівнянні: екологічне право до земельних спорів 8:1, отже, при оцінці цих тем відзначається надзвичайно низький рівень пошукової активності щодо земельних спорів, що може бути предметом додаткового дослідження за групами споживачів, зокрема. Тема екологічного права також потребує додаткового аналізу і інформаційної підтримки.

Висновки. Розглянута мета із оцінювання рівня пошукової активності щодо теми земельних спорів показала, що вона є дуже низькою і не має статистичної значимості у всіх регіонах України, що можна дотично характеризувати як явище, яке мало цікавить користувачів Google, між тим рівень пошуку вищий у західних областях України, що можна далі досліджувати як індикатор більшої кількості потенційних земельних спорів, які там виникають або потенційно можуть виникнути.

Список використаних джерел

1. Kliuiev O. Vnukova N., Hlibko S., Brynza N., Davydenko D. Estimation of the Level of Interest and Modeling of the Topic of Innovation Through Search in Google In: *Proceedings of the 4th International Conference on Computational Linguistics and Intelligent Systems*, 23-24 April, COLINS 2020. 2020. Pp. 523-535. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/23306>
2. Внукова Н.М. Оцінка змін у зацікавленості інноваційним процесом під час воєнного стану *Економіка, право та інноваційний процес: завдання в умовах воєнної трансформації України* (26 квітня 2024 року). Харків : НДІ ПрЗІР НАПрНУ, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих ім. І. Зязюна, 2024. URL: <https://ndipzir.org.ua/?s=%D0%BF%D0%BE%D0%B4%D1%80%D0%B5%D0%B7>
3. Як користуватися сервісом Google Trends? URL: <https://adwservice.com.ua/uk/yak-korystuvatysya-servisom-google-trends>

Гаращук Володимир Миколайович
доктор юридичних наук, професор,
завідувач кафедри адміністративного права
Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого

ДО ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ЮРИСДИКЦІЇ В ЗЕМЕЛЬНІЙ СФЕРІ

Спроба вирішення питання адміністративної юрисдикції у земельній сфері натикається на специфічність розуміння адміністративної юрисдикції, адже правове регулювання адміністративної (адміністративно-юрисдикційної) діяльності здійснюється не лише матеріальними та процесуальними адміністративно-правовими нормами, а й аналогічними нормами інших галузей права (земельного, екологічного, муніципального, фінансового, тощо), що викликає колізії в їх практичному застосуванні. Так, для вирішення завдання щодо визначення змісту і об'єму адміністративної юрисдикції у земельній сфері необхідно окреслити місце “адміністративної юрисдикції” як більш загальної правової категорії. До теперішнього часу нормативно-правові акти, що регулюють адміністративно-юрисдикційну діяльність в Україні, розробляються і приймаються без належного концептуального підходу не тільки щодо провадження у справах про адміністративні правопорушення, а й в цілому за відсутності єдиної системи адміністративного процесу, загально визначеного місця інституту адміністративної юрисдикції в ньому, співвідношення адміністративних

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЮРИСДИКЦІЇ У ЗЕМЕЛЬНИХ СПОРАХ

**Збірник
тез наукових доповідей учасників
Всеукраїнського круглого столу, присвяченого пам'яті
доктора юридичних наук, професора, академіка НАПрН України
Юрія Прокоповича Битяка
(м. Харків, 28 березня 2025 р.)**

Сайт: <https://nauka.nlu.edu.ua/nauka/vnd/zbirnyky-naukovyh-konferenczij/>

Видається в авторській редакції

Відповідальна за випуск канд. юрид. наук, доц. *Д. М. Данілік*

Коректорка *І. А. Гребцова*
Комп'ютерне макетування *А. Г. Якиної*

Оприлюднено через мережу Інтернет 24.04.2025 р.
Формат 60x84^{1/8}. Обл.-вид. арк. 14,6 (15,6 МБ).

Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого
Редакційно-видавничий відділ наукових видань
Україна, 61024, м. Харків, вул. Григорія Сковороди, 77, к. 518
тел. (057) 757-72-99, 757-76-16
e-mail: epdsp@nlu.edu.ua

Свідоцтво
про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру видавців,
виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції
Серія ДК № 7560 від 28.12.2021 р.